

Posudek diplomové práce Magdaleny Rudovské

Česká autorsky tkaná tapiserie 60. let 20. století

(125 str. textu s poznámkovým aparátém, 101 barevných obrazových příloh, nepublikované prameny)

V klasickém období novověké tapiserie jako nezbytného doplňku reprezentativního interiéru byly nástěnné koberce do českých zemí většinou importovány z dílenských center ve Francii a v Nizozemí. I přes snahy některých osvícených panovníků založit v Čechách gobelínové dílny se tento obor monumentálního textilního umění nesměle prosazoval až v první polovině minulého století. Skutečný rozvoj autorské tkané tapiserie (nikoliv přetkávaného obrazu) se prosadil až koncem padesátých let, kdy pak v průběhu dalšího desetiletí postavil domácí užité umění do čela evropského dění.

Předložená diplomová práce Magdaleny Rudovské zpracovává výše uvedené desetiletí se znalostí soudobé teorie a kritiky i s bezpečnou znalostí technologie i odborné terminologie, vzhledem k autorčině předchozímu studiu. Za nesporný přínos práce pokládám fakt, že autorsky tkaná tapiserie v období „Bruselu“ a po Bruselu, hojně publikovaná v dané době teoretiky i samotnými tvůrci, zaznamenala v dalších desetiletích pozvolný útlum, jako kromě skla ostatně všechny tehdy tak úspěšné obory ateliérových projevů domácího uměleckého řemesla. Pozornost, kterou diplomantka věnuje dnes už historickému úspěchu monumentálního textilního projevu poválečného Československa pokládám proto za objevný a velmi záslužný.

Text M. Rudovské je rozdělen do čtyř kapitol. Přípravné období druhé poloviny 50. let, kdy se oficiální umění ještě namnoze pohybovalo v rutinně ideologického realismu, zatímco tkaná tapiserie v čele s Antonínem Kybalem, jejím novodobým zakladatelem, transformovala původní motivy figurální či vegetabilní v postupnou abstrakci, organicky vyplývající z techniky tkaní. Druhá a třetí kapitola, v textu právem nejobsáhlejší, pojednávají o ideovém, technikou ručního tkaní dotvářeném přerodu autorské tapiserie od první poloviny šedesátých let k éře největšího rozkvětu. Tehdy se k početné skupině žáků a pokračovatelů Ant. Kybala, kteří postupně získávali uznání na světových přehlídkách, uplatnila i škola Aloise Fišárka.

Připomínky: Text diplomové práce je psán kultivovaným a odborně fundovaným jazykem, kterému by neuškodilo místy výrazové zjednodušení. Úctyhodný doprovod stovky barevně reprodukováných tapiserií je v některých případech poznamenán omezenou reprodukční technikou výtvarných monografií a odborných časopisů poválečného období, odkud M. Rudovská své přílohy čerpala. Tak došlo někdy ke značné barevné deformaci – např. obr. č. 15, Ant. Kybal, Objemy v prostoru z r. 1967. Autorka navíc uvádí jeho repliku z r. 1976, tkanou v gobelínových dílnách v Jindřichově Hradci. Originál je v soukromé sbírce.

Přes vyslovené, méně podstatné připomínky, které nemíní předloženou diplomovou práci snižovat, pokládám předložený text za přínosný příspěvek k zapomínané problematice. Vzhledem k výše uvedeným kladům pokládám diplomovou práci Magdaleny Rudovské za úspěšný badatelský přínos k dějinám české autorsky tkané tapiserie druhé poloviny 20. století a doporučuji ji k úspěšné obhajobě.

V Praze, 29. ledna 2009

Doc. PhDr. Jana Kybalová, CSc.